

Információk és szerzői útmutató

Az ÁNyT-ről röviden

Az 1963 óta megjelenő Általános Nyelvészeti Tanulmányok ma a modern általános nyelvészeti kutatások egyik legfontosabb, a nyelvtudomány központi és határterületei felé is nyitott magyar nyelvű fóruma. Évenként megjelenő tematikus köteteit egy-egy adott nyelvészeti szakág jeles hazai és külföldi képviselőinek munkái alkotják, képet adva az adott tudományterület kurrens kérdéseiről, jelenlegi fejlődési tendenciáiról. Az egyes kötetek szerkesztésének feladatát az adott terület erre felkért, elismert szakértői végzik (a továbbiakban: Szerkesztő). A periodikum az Akadémiai Kiadónál nyomtatásban és online formában jelenik meg. A Kiadó a szerzőknek a benyújtott kéziratok elbírálásáért, illetve elfogadás esetén történő közléséért díjat nem számít fel.

A tanulmányokkal szemben támasztott alapvető feltételek

Az ÁNyT magas tudományos színvonalat képviselő, a fent leírt tudományterületeken új kutatási eredményeket tartalmazó, illetve egy-egy téma újabb eredményeit áttekintő, más publikációs fórumon ugyanabban a formában még nem közölt, illetve máshol bírálat alatt nem álló, magyar nyelvű tanulmányokat ad közre. A közlésre elfogadott tanulmány a főszerkesztő és a Kiadó engedélye nélkül az elfogadást követően más fórumon változatlan formában sem magyarul, sem más nyelven nem jelentethető meg. A közleménynek világosan meg kell különböztetnie a szerző(k) saját hozzájárulását a szakirodalom korábbi, a tudományterület szokásai szerint forrásmegjelöléssel azonosított eredményeitől. A kézirat leadásával a szerzők kinyilvánítják, hogy tanulmányuk ezeknek a feltételeknek megfelel. A leadott tanulmányok terjedelme ideális esetben 1–2 szerzői ív (40000–80000 karakter); ettől jelentősen eltérő terjedelmű kézirat befogadásáról a Szerkesztővel javasolt előre egyeztetni. (Egy átlagos, kizárólag főszöveggel kitöltött ÁNyT oldalon szóközökkel együtt számolva kb. 2700–2800 karakter fér el.)

Formai elvárások

Fájlformátum: A kéziratokat az adott tematikus kötet Szerkesztőjének kell közvetlenül megküldeni elektronikus formában. Külön egyeztetés nélkül elfogadhatók a docx, a doc, az rtf, az odt és a tex formátumú kéziratok. A leadáskor (az eredeti és minden későbbi változat leadásakor) a forrásfájlok (LaTeX esetében: a tex, sty, bib stb. fájlok) mellett szükség van a kéziratnak egy pdf formátumba mentett változatára is.

Anonimizálás: A kéziratot kérjük anonimizálni mind tartalmában (a saját művekre történő utalások harmadik személyben való fogalmazásával), mind az elektronikus fájl tulajdonságaiban (a fájl tulajdonságokból kérjük törölni a szerzőt esetlegesen azonosító bejegyzéseket).

Kivonat és kulcsszavak: A tanulmány 100–150 szavas magyar nyelvű kivonatát és a hozzá tartozó 5–7 kulcsszót kérjük külön dokumentumban (is) leadni. Elfogadás esetén mindkettőből angol nyelvű változatra is szükség lesz.

Lábjegyzetek: A szöveg lábjegyzeteket tartalmazhat, de lehetőség szerint a terjedelmes lábjegyzetek használatát kérjük kerülni.

Hivatkozáslista: A hátsó hivatkozáslistában csak a szövegben idézett hivatkozások, de azok kivétel nélkül szerepeljenek.

Nyelvi példák és glosszázás: Az idegen nyelvű példák magyar nyelvű glosszái a [Leipzig Glossing Rules](#) konvencióit kövessék. A glosszázás a tanulmány céljainak megfelelő részletességgel (adott esetben egyes részletek mellőzésével) történjen.

Képek, ábrák: Az esetleges képeket, ábrákat, illusztrációkat a dokumentum megfelelő pontjára beszúrva kell szerepeltetni.

Formázás

Az alábbi formázási kívánalmak a tanulmányok elfogadott, véglegesített változatára vonatkoznak, azonban érdemes őket figyelembe venni már az eredeti kéziratok elkészítése során is.

Oldalméret, margók, betűtípus és betűméret stb.: A leadott kéziratot A4-es oldalra, normál margókkal, 11 pont méretű Unicode betűtípussal (pl. Times New Roman, Calibri vagy Arial fonttal) kérjük szerkeszteni, beleértve a különleges szimbólumokat is. A kiemelés eszköze a kurziválás (nem a vastagbetű, aláhúzás vagy betűritkítés). A végleges oldalméret kb. 120 × 185 mm lesz; ezt célszerű az esetleges táblázatok, ábrák és példaadatok méretének tervezésekor figyelembe venni. A tanulmány részeit, alcímeit (1-gyel kezdve) kérjük számozni, a számozást követő ponttal. Az alcímek számozása legfeljebb a harmadik számozási szintig (pl. 1.1.3.) történjen.

Hivatkozások formája: A hivatkozás a szövegben belül a szerző(k) nevének és a mű megjelenésének évszámával történjen (pl. „...Weber (1998) szerint...”). Két szerző esetén a vezetéknevek közé nagyköjtőjelet tegyünk (amennyiben a két szerző mint személy jelenik meg a mondatban, akkor és-t használjunk közöttük, pl. „Weber és Smith (2009) amellet érvelnek, hogy...”). Kettőnél több szerző által írott műre történő hivatkozás esetén kérjük az „et al.” rövidítést használni (amennyiben a szerzők személyek csoportjaként jelennek meg a mondatban, akkor a rövidítéshez az első szerző vezetéknevét követően az „és munkatársai” forma használható, pl. „Partee és munkatársai (1990) abból indulnak ki, hogy...”). A hivatkozások zárójelen belüli felsorolásakor elválasztásuk pontosvesszővel történjen, beleértve ugyanazon szerző műveit is (pl. „...a Minimalista Program (Chomsky 1993; 1995) célkitűzése...”), kivéve az ugyanattól a szerzőtől származó ugyanabban az évben megjelent művekre történő „a”-val, „b”-vel, „c”-vel stb. jelölt hivatkozásokat, melyek elválasztására a vesszőt kérjük használni (pl. „Smith (2022a, b)”). Ha a hivatkozás oldalszámot is tartalmaz, az az évszámot követő vessző után szerepeljen (pl. „...Telegdi (1963, 7–8)...”). A hivatkozások zárójelen belüli megadásakor az évszám körüli zárójel törlendő.

Hivatkozáslista tartalma, formázása: Kérjük az egyes tételekben a kiadás helyét és a kiadó nevét is szerepeltetni. A bennfoglaló művekben megjelent tanulmányok, fejezetek esetében szükséges az oldalszámok („tól-ig”) megadása (közöttük nagyköjtőjellel). Minden teljes keresztnevet kérünk megadni, lehetőség szerint a szerkesztőkét is. Internetről letöltött hivatkozott tétel esetén kérjük az URL-t és a letöltés dátumát a következő módon megadni: „Elérés dátuma: 2025. június 15.”. A hosszú, nem törhető URL-eket rövidíteni fogjuk (pl. tinyurl-lel), de szerepeltethetők már a benyújtott kéziratban is tinyurl-lel vagy hasonlóval rövidített formában. A DOI azonosítóval rendelkező tételek DOI számát a bejegyzés végén URL címként kérjük megadni. A DOI-k kereséséhez ajánljuk a <https://search.crossref.org>, illetve egyszerre több bibliográfiai tétel DOI azonosítójának keresésére is használható <https://doi.crossref.org/simpleTextQuery> keresőfelületeket.

A bibliográfiai tételek főbb típusainak formázását az alábbiak szemléltetik. (N.B. Minden szerzőnév és szerkesztőnév „Vezetéknév, Keresztnév” alakú legyen, kivéve a magyar szerzők és szerkesztők magyar nyelvű műveinek esetében, ahol a vezetéknév utáni vessző elhagyandó.)

Monográfia, szerkesztett kötet:

Pinker, Steven 2002. *Hogyan működik az elme?* Budapest: Osiris Kiadó.

Hardcastle, William – Hewlett, Nigel (szerk.) 1999. *Coarticulation: Theory, data and techniques.* Cambridge: Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/cbo9780511486395>

Tanulmány szerkesztett műben:

Horn, Laurence R. 1981. Exhaustiveness and the semantics of clefts. In: Burke, Victoria – Pustejovsky, James (szerk.): *Proceedings of the North East Linguistics Society* 11. 125–142.

Kiefer Ferenc 1997. Az előfeltevések elmélete. In: Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás (szerk.): *Nyelv – kommunikáció – cselekvés.* Budapest: Osiris Kiadó. 281–330.

Folyóiratcikk:

Foss, Donald J. – Swinney, David 1973. On the psychological reality of the phoneme: Perception, identification and consciousness. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior* 12: 246–257. [https://doi.org/10.1016/S0022-5371\(73\)80069-6](https://doi.org/10.1016/S0022-5371(73)80069-6)

A nyelvi példák és glosszák formázása: A glosszákban a grammatikai morféma átírása kiskapitálissal szerepeljen. A nyelvi példák a szövegben kurzívval jelenjenek meg, idegen nyelvű példák esetén a glosszájuk egyszeres, felső, magyar idézőjelekkel következzen utánuk (pl. „az angol *apples* ‘alma.PL’ morfológiája...”). A kiemelt nyelvi példák zárójelben szereplő arab számozással, külön soron jelenjenek meg. Az idegen nyelvű számozott példamondatok esetén a példa alatti sorban következzen a magyar nyelvű glossza, majd a következő sorban a magyar fordítás. A fordítás egyszeres, felső, magyar idézőjelek között álljon (‘xxxxxx’).

Idézés: Az idézetek jelöléséhez használt külső idézőjeleket „xxxxxx” formátumban (nem pedig angolos “xxxxxx” formátumban) kell használni. A belső idézőjelek szintén ‘xxxxxx’ (tehát nem angolos ‘xxxxxx’) formátumot kövessenek. A hosszú (6 sornál hosszabb) idézeteket külön blokkban, 9 pontos betűmérettel kérjük szedni.

Képek, ábrák: Az esetleges képeket, ábrákat, illusztrációkat közvetlenül alattuk (folytatólagos számozást követő) számmal és címmel kell ellátni. A közlemény elfogadása és véglegesítése után ezeket jpeg, jpg, png vagy tiff formátumú fájlként fogja kérni a Kiadó – mind pixelgrafikus képek (pl. fotók), mind vonalas ábrák (pl. diagramok) esetében 300 dpi felbontásban. Az ábrákra is vonatkozik, hogy megjelenéskor 120 mm széles tükrön kell elférniük, érdemes tehát figyelemmel lenni arra, hogy az ábrák az esetleges tükrömméretre történő kicsinyítés után is jól láthatók, jól olvashatók maradjanak (a bennük használt betűméret 9–12 pont közötti legyen). A színes képek és ábrák szürkeárnyalatosra lesznek konvertálva, ezt érdemes figyelembe venni a színek használatánál; javasoljuk az ábrákat már eleve szürkeárnyalatos formában elkészíteni. Excelben készült ábrák esetében kérjük mellékelni az eredeti Excel fájlt, amelyben az ábrát előállították.

Táblázatok: A táblázatok (külön folytatólagos számozást követő) száma és címe a táblák felett szerepeljen. A táblákban lehetőleg csak vízszintes vonalak legyenek. Kérjük kerülni bennük a satírozást és vonalvastagítást.

Szerzői szerepek

Az ÁNyT a többszerzős közlemények esetében a megkülönböztetett szerzői szerepek explicit jelzésének a következő rendszerét alkalmazza az egyes közlemények végén.

Fő szerző: A kutatást nagy részben végző és a tanulmányt legnagyobb részben készítő, kiemelt szerző szerepe.

Senior szerző: Az a kiemelt szerző, akitől a kutatás ötlete, kerete származik, illetve aki szakmailag felügyelte, irányította a kutatást (gyakran egy adott kutatási projekt vezetője). Nem minden többszerzős tanulmány esetében létezik fő szerző, és nem mindegyik esetében létezik (külön) senior szerző.

Megosztott fő szerzőség: Megosztott fő szerzőség akkor áll fenn, ha egy többszerzős tanulmányban egynél több (a nyelvtudományban szokásosnak mondható tíznél kevesebb szerzővel bíró közleményekben jellemzően legfeljebb kettő) fő szerző is közreműködik.

Egyenlő hozzájárulás: Amennyiben több szerző hozzájárulásának mértéke egyenlő, akkor ez expliciten megadható. Ez abban az esetben kifejezetten ajánlott, ha a tanulmánynak az egyenlőnek tekintett hozzájárulású szerzők mellett nincsen kiemelt szerzője. Egy kétszerzős közlemény esetében a minden tekintetben – a kutatáshoz való hozzájárulást és a tanulmány megírását is beleértve – egyenlő mértékű hozzájárulás ekvivalens a kettős, azaz megosztott fő szerzőséggel.

Levelező szerző: Minden többszerzős tanulmánynak az a szerzője, aki a kézirat leadása, majd a bíraltatás és a publikálás során a szerkesztővel – és adott esetben a Kiadóval – tartja a kapcsolatot, valamint felelős a tanulmánnyal szemben támasztott adminisztratív jellegű feltételek teljesítéséért. Ez az a szerző, akit ideális esetben bármely olvasó a későbbiekben megkereshet a tanulmánnyal kapcsolatos kérdésekkel és – például valamely kísérletben gyűjtött adatok megosztására vonatkozó – kérésekkel. Ez a szerep általában a(z) egyik fő szerzőre, vagy esetleg a senior szerzőre hárul. Levelező szerzőt minden többszerzős tanulmány esetében meg kell adni.

Megjegyzés: Továbbra is a szerzők kompetenciájába tartozik, hogy a fenti keretekbe nem beilleszthető esetekben a szerzői szerepeket és a hozzájárulások mértékét szövegesen a saját maguk által meghatározott módon írják le; ugyanez a fenti keretekbe jól illeszkedő esetekben – a fenti megjelölések kiegészítéseként – szintén lehetséges. A kísérletes kutatások esetében erre kifejezetten ajánlható a CRediT taxonómia használata.

Szerzői jog, újraközlési engedélyek

A más kiadványokból származó ábrák, egyéb anyagok felhasználásához való kiadói ill. szerzői hozzájárulások, engedélyek beszerzése a szerző kötelessége. Ezek esetleges díjához a Kiadó nem tud hozzájárulni. Számos kiadó nevében a Copyright Clearance Center (<http://www.copyright.com/>) jár el a szerzői jogi engedélyezési folyamatban, ezekről további információk a RightsLink (<http://www.copyright.com/publishers/rightslink-permissions/>) weboldalán található. A RightsLinkkel nem rendelkező kiadók megkereséséhez az Akadémiai Kiadó engedélykérő formanyomtatványt biztosít (https://akademiai.hu/mersz/ujrakozlesi-engedelykero nyomtatvany_AkademiaiKiado.docx). Kérjük, hogy mindig az engedélyező

jogtulajdonos utasításának megfelelően utaljon a forrásanyagra és a jogtulajdonosra, illetve az engedély meglétére, és őrizze meg az engedély megadására vonatkozó dokumentációt.

A kéziratok bírálata

A leadott tanulmányokat általában legalább két, érdekellentétől mentes anonim bíráló értékeli. Kivételes esetekben elegendő lehet egy anonim bíráló véleménye is. Az ÁNyT kettős vak bírálást alkalmaz, melynek során a szerzők előtt a bírálók személyét, a bírálók előtt pedig a szerzők személyét nem fedi fel. A közlésre el nem fogadott szövegeket az ÁNyT bizalmasan kezeli, a szerkesztőkön és a bírálatásban résztvevőkön túl további személynek a szerzők kifejezett engedélye nélkül nem adja ki.

A szerkesztési folyamat

A leadott kéziratokhoz a bírálókat az adott kötet Szerkesztője választja ki és kéri fel. A főszerkesztő különösen indokolt esetben a kéziratokhoz rendelt bírálók listájában módosítást kérhet. A bírálatok figyelembevételével a Szerkesztő tesz javaslatot a tanulmány kisebb vagy nagyobb változtatás, átdolgozás melletti elfogadására, vagy elutasítására, ettől a főszerkesztő döntése csak különösen indokolt esetben, a Szerkesztővel egyeztetve térhet el. Szükség szerint a Szerkesztő a főszerkesztő egyetértésével a lektori vélemények alapján új bíráló felkérése mellett is dönthet. A szerzők által a bírálatok figyelembevételével a szerkesztők kérései szerint akár egy, akár több fordulóban átírt, majd elfogadott kézirat kontrollszerkesztésre kerül, amelynek során a szerzők tanulmányukat véglegesítik. Az ezt követő, LaTeX-ben történő technikai szerkesztés során már csak kisebb javításokra, pótlásokra van lehetőség.

A megjelenés formája

Az elfogadott és a szerzők által a szerkesztők és a kontrollszerkesztő kérései szerint véglegesített, majd LaTeX-ben tördelt tanulmány az ÁNyT nyomtatott kötetében, valamint az Akadémiai Kiadó MeRSZ online platformján jelenik meg. A MeRSZ-en a legkülönbözőbb multimédiás tartalmak, letölthető állományok elhelyezésére is lehetőség van. A technikai részletek egyeztetése céljából a kötet szakmai szerkesztőjén keresztül lépjen kapcsolatba a kiadói szerkesztővel.

Hosszú távú megőrzés, archiválás

A [Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ](#) az ÁNyT köteteinek teljes szövegét az MTA Könyvtárának [REAL](#) repositóriumában archiválja.

Szerzői archiválás

A szerzők jogosultak kéziratuk nem végleges változatát (az eredetileg leadott vagy a bírálatási folyamat során átírt szöveget, vagy a technikai szerkesztés során küldött első korrektúraváltozatot) személyes weboldalukon vagy intézményük repositóriumában – akár szabad hozzáférés mellett – archiválni. Ebben az esetben a szerzőnek világosan utalnia kell rá, hogy az archivált tanulmány nem azonos a végleges megjelent változattal, és idéznie kell a

megjelent változat bibliográfiai adatait, elhelyezve az archivált dokumentumban egy a MeRSZ felületen belül a tanulmányt tartalmazó kötetre mutató linket.

Etikai nyilatkozat

Az ÁNyT és az Akadémiai Kiadó elkötelezettek az etikus tudományos publikálás mellett. A publikációs folyamat minden egyes szakaszában a legszigorúbb etikai előírásokat alkalmazzuk, a [Committee on Publication Ethics \(COPE\)](#) folyóiratszerkesztőkre és kiadókra vonatkozó magatartási kódexét követve. Az alkalmazott etikai elvek, melyek betartására kérjük az egyes kötetek szerkesztőit, a bírálókat és a szerzőket is, az Akadémiai Kiadó alábbi weboldalán olvashatók:

<https://akjournals.com/page/EthicalGuide/ethical-guide-for-contributors-of-journals-published-by-akademiai-kiado>

Adatvédelmi nyilatkozat

Az ÁNyT szerkesztése során megadott neveket és email címeket kizárólag a periodikum ismertetett céljaira használjuk fel. Egyéb célokra, harmadik félnek nem kerülnek átadásra. A folyóirat szerkesztésében részt vevők igyekeznek megfelelni az adatvédelmi iparági szabványoknak, beleértve az Európai Unió Általános Adatvédelmi Szabályzatának <https://gdpr.eu> „adatvédelmi követelményekre” (<https://gdpr.eu/data-privacy>) vonatkozó rendelkezését, amelyek magukban foglalják: a) a jogsértés bejelentése, b) hozzáférési jog, c) elfelejtéshez való jog, d) adathordozhatóság és e) beépített adatvédelem. A GDPR lehetővé teszi „az adatok hozzáférhetőségéhez fűződő közérdek” elismerését is, amely különösen fontos azok számára, akik a tudományos publikációk nyilvános kezelésének lehető legmagasabb fokú integritásával foglalkoznak.

Főszerkesztői kapcsolat

Surányi Balázs
ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont
1068 Budapest, Benczúr u. 33.
Telefon: (+36-1) 342 9372
Fax: (+36-1) 322 9297
Email: suranyi@nytud.hu